

Evalueringer af Rigsrevisionens beretninger fra 2024 af professor Jan Pries-Heje

Januar 2025

Evaluator Jan Pries-
Heje

Evaluering af beretning 12/2023 om digital tilgængelighed i staten og regionerne	2
Evaluering af beretning 14/2023 om Finanstilsynets it-tilsyn	6
Evaluering af beretning 5/2024 om tilsyn med trafikstøj	9
Evaluering af beretning 7/2024 om it-sikkerhed i Banedanmarks signalsystem.....	13

Evaluering af beretning 12/2023 om digital tilgængelighed i staten og regionerne

1. Er beretningens emne og formål klart motiveret, og er afgrænsningen relevant?

Beretningen handler om, hvorvidt ministerier og regioner har sikret, at deres websteder er tilgængelige for borgere med handicap eller funktionsnedsættelse. Det er vigtigt at sikre denne tilgængelighed, fordi "ca. 20 % af den voksne befolkning i Danmark er udfordret af det digitale samfund" [citeret fra beretningens indledning]. Der er tale om en undersøgelse, som Rigsrevisionen selv har taget initiativ til i marts 2023, og gennemført det følgende år frem til beretningens offentliggørelse.

I afsnit 5 står, at "Der er over en årrække konstateret manglende efterlevelse af webtilgængeligheds-loven på offentlige websteder". Formålet med beretningen er at afdække, om det har ændret sig, samt om Digitaliseringsstyrelsen har ført tilstrækkeligt tilsyn. Dette formål er klart motiveret.

Beretningen er afgrænset fra at medtage tidsbegrænsede websteder, fx sider med jobopslag, websteder der ikke er på dansk, og websteder, der kræver et login. Den sidste afgrænsning argumenteres der ikke for, og i og med flere og flere websteder beskyttes af fx MitID, finder jeg det uheldigt, at man ikke har undersøgt tilgængeligheden af disse websteder. De 20% af den voksne befolkning, der er digitalt udfordret, har også brug for at login-beskyttede websteder er tilgængelige.

2. Er det tydeligt, hvorfor de valgte undersøgelsesspørgsmål er egnede til at belyse formålet?

Der er ikke explicit formuleret undersøgelsesspørgsmål i beretningen. Indirekte fremgår det af formålet, at de spørgsmål der søges svar på er:

- (1) om lov om tilgængelighed af offentlige organers websteder og mobilapplikationer overholdes?
- (2) om Digitaliseringsstyrelsen fører tilstrækkeligt tilsyn med lovens overholdelse?

Disse spørgsmål finder jeg egnede til at belyse formålet

3. Er de valgte metoder velegnede til at belyse formålet og undersøgelsesspørgsmålene?

Til at undersøge tilgængelighed har man jf. bilag 1 valgt et mix af metoder:

- (1) Manuel gennemgang af webstedernes tilgængeligheds-erklæringer
- (2) Et udtræk fra WAS-Tool, hvori tilgængelighedserklæringer afgives (side 25)
- (3) Automatiseret gennemgang af webstedernes forsider
- (4) En række møder.

Dette mix af metoder argumenteres der ikke for. Der gives ej heller en kobling til eller argumentation for, hvordan man bedst kunne have undersøgt og fundet svarende på de to (implicitte) undersøgelsesspørgsmål.

Af bilag 1 fremgår, at der blev modtaget information om 812 unikke websteder (side 24) fra ministerier og regioner. Af disse blev 526 udvalgt, baseret på 10 kriterier (side 24). Disse kriterier er en uddybning af den afgrænsning, der er nævnt oven for. Der er dog tilkommet to ikke velforklarede kriterier:

- (1) "Websteder, som det ikke var muligt at teste via QualWebs API-løsning eller ved manuel indtastning i QualWeb ..."
- (2) "Websteder, hvor vi på baggrund af en kvalitetssikring vurderer, at QualWeb analyserer en fejlside frem for webstedets egentlige kildekode."

Det første af disse kriterier viser efter min opfattelse, at man har baseret sig uhyre meget på en teknisk løsning fra QualWeb. Det betyder, at en person med it-kendskab relativt nemt kan sikre at en Web-side ikke kan testes, og dermed undgå at både Digitaliseringsstyrelsen og Rigsrevisionen, der begge anvender værktøjet. Jeg siger ikke, at noget sådant er foregået. Det tænker jeg ikke, det er. Men det er en svaghed for en revision at have en sådan afgrænsning.

Den anden af de nævnte kriterier er også mystisk. Hvordan vurderer man, at det er en fejlside der analyseres? Det er uklart.

QualWeb er et open source værktøj til test af tilgængelighed. WCAG-2.1 omfatter 78 succeskriterier (jf. Manca, M., Palumbo, V., Paternò, F., & Santoro, C. (2023). The transparency of automatic web accessibility evaluation tools: design criteria, state of the art, and user perception. *ACM Transactions on Accessible Computing*, 16(1), 1-36 – herefter refereret til som Manca et al 2023). De 78 er opdelt i tre niveauer kaldet A, AA og AAA. Det præciseres af Manca et al. (2023), at nogle af de 78 kun kan testes manuelt; der findes ikke værktøjer til det. Men et af de bedste værktøjer er faktisk open source værktøjet QualWeb fremgår det af en sammenligning.

QualWeb kan teste de 69 af de 78 i WCAC-2.1 (jf. Manca et al. 2023: Table 1). Beretningen vælger at teste 14 krav med værktøjet, jf. Tabel A, side 28. Der fremlægges ingen argumentation for, hvorfor disse 14 skulle være bedst endsige nok? Der gives dog en rigtig fin oversigt over tilgængelighed opdelt i fire hovedområder, kaldet hovedprincipper (god figur i tabel 2 side 6). Den fine beskrivelse er baseret på en standard kaldet EN 301 549. Sammenhængen mellem EN 301 549 og WCAG-2.1 forklares ikke tydeligt, men EN-standard henter og anvender kravene fra WCAG-2.1, fortæller et GenAI-opslag mig.

Metodisk anvendes WAS-tool til at udtrække tilgængelighedserklæringer. Der er anvendt tre krav, de samme som Digitaliseringsstyrelsen også undersøger (side 25). Men vi får ikke at vide hvilke tre krav? Og hvad man eventuelt også kunne have undersøgt.

Man vælger kun at se på de udvalgte web-siders forsider (landing page). Det er der ikke angivet nogen argumentation for. Det nævnes, at Digitaliseringsstyrelsen gør det samme, men det er vel ikke et argument for, at en revision ikke skal overveje at gå dybere?

Der anvendes 14 krav for tilgængelighed til at se på web-siderne. Det er undersøgt, hvor mange af de 526 websteders forsider, der ikke overholder ét eller flere af de 14 krav.

Det findes at websteder uden en tilgængelighedserklæring i mindre grad overholder de 14 krav (side 17).

På side 31 angives det, at der "har været holdt møder". Men vi får ingen information, der kan bruges til at vurdere kvaliteten af møderne. Var der en dagsorden? Blev svarene optaget? Blev svarene analyseret og kodet? Blev svarene brugt til at strukturere undersøgelsen? Hvordan var de tre ministerier udvalgt? Repræsentative? Osv. Mange spørgsmål, men ingen svar her i bilaget om metode.

Alt i alt finder jeg, at de valgte metoder kan belyse formålet. Jeg savner dog noget mere refleksion om metoderne, der anvendes.

4. Er beretningens resultater og konklusioner tilstrækkeligt underbygget?

Ja, jeg finder beretningens resultater og konklusioner tilstrækkeligt underbygget.

På side 13 fremgår det, at der på undersøgelsestidspunktet var afgivet tilgængelighedserklæringer for 431 websteder. Heraf var 198 ikke udfyldt korrekt; 46%.

Figur 2 side 12 giver et overblik over antal websteder for alle ministerier og regioner med og uden tilgængelighedserklæringer. Figuren kan være svær at læse. F.eks. fremgår det, at Erhvervsministeriet har 42 med og 47 uden, aflæst på skalaen nederst. Eller er det nu sådan? Er det differencen man skal fokusere på, så der er 42 med og 5 uden (47 minus 42). Det afklares aldrig, heller ikke af efterfølgende tekst.

61 % af forsiderne på ministeriernes og regionernes websteder overholdt ikke ét eller flere af de undersøgte krav til webtilgængelighed

5. Er beretningens konklusioner balancerede?

Ja, beretningens konklusioner fremstår balancerede, og der er tydelig sporbarhed mellem det, der diskuteres i kapitlerne og det, der står i konklusionerne.

6. Hvad er den samlede vurdering af beretningen?

En god beretning med god sammenhæng mellem analyse og konklusioner. Visse steder fremstår beretningen lidt tyndbenet, fx savnes der mere diskussion af metoder. Det er også meget tydeligt, at man læner sig meget op ad viden fra Digitaliseringsstyrelsen, og hvordan de har valgt at organisere arbejdet med tilgængelighed. Det kunne man godt have været mere reflekteret og kritisk omkring.

Vurdering af beretningens faglige kvalitet (sæt x)

Vurdering	(x)
Meget tilfredsstillende	
Tilfredsstillende	X
Mindre tilfredsstillende	

Evaluering af beretning 14/2023 om Finanstilsynets it-tilsyn

1. Er beretningens emne og formål klart motiveret, og er afgrænsningen relevant?

I en tiltagende usikker verden bliver det vigtigere at beskytte it i finanssektoren. På grund af de mange penge, der per definition findes i sektoren er det særligt attraktivt at angribe sektoren. "Derfor kan it-nedbrud og hackerangreb i finansielle virksomheder få store praktiske og økonomiske konsekvenser for både borgere og virksomheder" (side 1). Dette er en god og indlysende motivation for beretningens formål, som er at vurdere, om Finanstilsynet har ført et tilfredsstillende tilsyn med finansielle virksomheders it-sikkerhed?

Så, ja, beretningens emne og formål er klart motiveret.

En væsentlig afgrænsning af beretningen er, at Rigsrevisionen ikke har undersøgt, om virksomhederne efterlever lovkravene til it-sikkerhed, da Rigsrevisionen ikke har revisions-adgang til private virksomheder (side 8). Dette betyder at Rigsrevisionen i meget høj grad er overladt til de data, de kan få af Finanstilsynet. Jeg savner, at man i højere grad havde bedt om input fra nogle af "kunderne" – fx bankerne – eller sektorens egne institutioner, for derved at få en mere uafhængig vurdering af kvaliteten af tilsynet.

2. Er det tydeligt, hvorfor de valgte undersøgelsesspørgsmål er egnede til at belyse formålet?

Der er valgt tre undersøgelsesspørgsmål:

- (1) Har Finanstilsynet tilrettelagt it-tilsynet tilfredsstillende?
- (2) Har Finanstilsynet gennemført it-tilsynet tilfredsstillende?
- (3) Har Finanstilsynet understøttet, at it-tilsynet får størst mulig virkning?

Beretningen falder i fire dele, svarende til de 3 undersøgelsesspørgsmål, plus en ekstra fjerde del om Finanstilsynets it-tilsyn med udenlandske bankers danske filialer. Denne fjerde og sidste del virker lidt 'påklistet'. Der viser sig kun at være to udenlandske banker, der har systemiske vigtige dele i Danmark, og den ene forlod landet for et år siden. For den stringente strukturskyld synes jeg, at man burde have inkluderet fjerde del som en del af besvarelsen af (2) ovenfor.

3. Er de valgte metoder velegnede til at belyse formålet og undersøgelsesspørgsmålene?

Af 335 virksomheder under tilsyn er udvalgt 112 virksomheder af 8 forskellige typer. Tabel 1, side 5 giver et fint overblik over typerne med eksempler på virksomheder af hver type.

Finanstilsynet har inspiceret 20 virksomheder i perioden 2017-2023.

Metodisk har Rigsrevisionen gennemgået en omfattende mængde love, bekendtgørelser og tilsynsdokumenter, som det fremgår af 23 'bullets' på side 23-24. Efterfølgende følger ganske fine og omhyggelige metoderedegørelser for metoden til besvarelse af hvert af undersøgelsesspørgsmålene. Det fremgår også, hvordan de tal og beregninger, der fremkommer i beretningen, er blevet til.

Det fremgår ikke, om der har været holdt møder med Finanstilsynet, hvor man har spurgt ind til indholdet af dokumenter, f.eks. om politikken for tilsyn. Al kommunikation kan have været skriftlig, men det fremgår tydeligt af beretningen, at der har været kommunikation f.eks. om, hvorvidt en systemisk vigtig virksomhed ikke er det længere.

En anden ting, der mangler i et godt metodeafsnit, er, hvordan man har håndteret det, der i forskningsverdenen kaldes "inter-coder reliability"? Der må nødvendigvis, med det meget omfattende materiale, have været flere om at læse det. Hvordan har man sikret sig, at disse flere læsere så efter de samme ting? Eller har man haft flere til at læse samme dokumenter, for at sikre, at intet blev overset?

Men overordnet finder jeg de valgte metoder velegnede til at belyse formålet.

4. Er beretningens resultater og konklusioner tilstrækkeligt underbygget?

Ja, det finder jeg, at de er, med ganske få undtagelser.

For det første undersøgelsesspørgsmål, om tilsynet er tilrettelagt tilfredsstillende, findes der et meget beskrivende afsnit. Man forholder sig dog kritisk til, at der på andre områder end it-sikkerhed er fastsat tilsyn hvert eller hvert andet år (side 11), mens det på it-sikkerhedsområdet er fire år.

Bank- og finansverdenen er et meget internationalt område med de samme risici uanset, om man er Danmark eller Norge, Sverige, Holland m.fl. Det

undrer mig, at Rigsrevisionen ikke 'hæver blikket' og ser på, hvordan tilsynet organiseres i andre lande?

Den periode der studeres, 2017-2023, har indebåret en meget væsentlig ændring af sikkerhedsbilledet for Danmark. Krigen i Ukraine ikke mindst, har markant øget antallet af hændelser der rapporteres i dagspressen og Center for Cybersikkerhed. Hvorfor anvender Rigsrevisionen det ikke som en anledning til at se, om der er sket ændringer i tilsynet i takt med optrapningen af sikkerhedssituationen?

For det andet undersøgelsesspørgsmål, om tilsynet er gennemført tilfredsstillende, konstateres det, at det er det ikke, idet for mange virksomheder er gået for langt mellem tilsyn i forhold til Finanstilsynets egne retningslinjer.

For de tredje undersøgelsesspørgsmål, om virkningen af tilsynet, findes det, at de systemisk vigtige virksomheder, der har fået 76 påbud (som eksempelvis vist i boks 3, side 19), sjældent har efterlevet påbuddet inden for fristen.

5. Er beretningens konklusioner balancerede?

Ja, de dragne konklusioner fremstår balancerede og velunderbyggede. Der er ikke nogen af de tre undersøgelsesspørgsmål, der ikke analyseres, diskuteres og drages konklusioner ud fra.

6. Hvad er den samlede vurdering af beretningen?

En homogen og tilfredsstillende beretning med et klart formål, tre undersøgelsesspørgsmål, der følger ret klart af formålet, og besvares fint, i hver sit afsnit. God sporbarhed mellem analyse og konklusioner og balancerede og velunderbyggede konklusioner. Alt i alt en beretning på et tilfredsstillende niveau

Vurdering af beretningens faglige kvalitet (sæt x)

Vurdering	(x)
Meget tilfredsstillende	
Tilfredsstillende	X
Mindre tilfredsstillende	

Evaluering af beretning 5/2024 om tilsyn med trafikstøj

1. Er beretningens emne og formål klart motiveret, og er afgrænsningen relevant?

Formålet med undersøgelsen er at vurdere, om Transportministeriet og Miljøministeriet har en tilfredsstillende indsats over for trafikstøj. Dette formål er klart motiveret i indledningen til beretningen.

Meget hurtigt reduceres diskussionen om en tilfredsstillende indsats dog til det, der faktisk gøres, nemlig fastsættelse af grænseværdier, udarbejdelse af støjkort, og prioritering af initiativer. Det helt overordnede og vigtige, nemlig hvordan kan vi transportere os uden at støje?, berøres ikke. Det dokumenteres dog, at de grænseværdier, der er fastsat ikke overholdes (side 9). Så den indsats, der er i dag, synes ikke at være tilfredsstillende.

Noget af det, der sker i disse år, er, at der kommer flere og flere el-biler. Om dem ved vi: "Selvom støjniveauet kan variere imellem de forskellige elbilmødeller, har mange elbiler støjniveauer, der ligger omkring 60-70 decibel (dB) ved kørsel med normal hastighed. Sammenlignet med benzindrevne biler, der typisk genererer støjniveauer mellem 70-80 dB, kan forskellen være mærkbar." (www.verdo.com – hentet den 9. januar 2025). Så en "tilfredsstillende indsats" som formålet med beretningen er, kunne også have været at diskutere dette.

2. Er det tydeligt, hvorfor de valgte undersøgelsesspørgsmål er egnede til at belyse formålet?

På side 9 i beretningen præsenteres fire undersøgelsesspørgsmål:

- (1) Hvordan har Miljøstyrelsen fastsat grænseværdier for trafikstøj?
- (2) Har Transportministeriet og Miljøministeriet sikret, at bekendtgørelsens krav til støjkort og handleplaner er overholdt?
- (3) Har Transportministeriet og Miljøministeriet prioriteret mellem de støjdæmpende initiativer i handleplanerne og gennemført disse?
- (4) Har Transportministeriet og Miljøministeriet indtænkt trafikstøj ved statsligt nyanlæg, udvidelse og vedligeholdelse samt forholdt sig til kommunernes planlægning af nybyggeri nær statslige veje og jernbaner?

Der er ikke nogen god argumentation for, at netop disse fire spørgsmål tilsammen er egnede til at belyse formålet. Set udefra, af en forsker som undertegnede, kunne en "tilfredsstillende indsats" også omfatte, at man

forskede i kilder til trafikstøj, og at man studerede, hvordan andre lande håndterer trafikstøj? Det ville også give mening at spørge, hvordan det kan være, at stort set alle statslige veje og alle jernbaner (der er målt) overskrider grænseværdierne, jf. de to kort (A og B, side 6). Så man kunne udledt af formålet have formuleret et spørgsmål om, hvordan Miljøstyrelsen (og evt. andre) arbejder på mange områder med en indsats over for trafikstøj. At reducere det til fastsættelse af grænseværdier, som alligevel ikke overholdes, virker pauvert.

Nu vi er ved detaljerne, så fremkommer spørgsmål 4 uden megen begrundelse i det foregående. Mens spørgsmål 2 og 3, om støjkort og prioriterede handleplaner, følger mere naturligt af formålet og den tekst, der er i beretningen frem til side 9.

3. Er de valgte metoder velegnede til at belyse formålet og undersøgelsesspørgsmålene?

Den valgte metode er dokumentgennemgang, suppleret med "geospatiale data", samt en lang række møder.

Metode-bilaget (bilag 2) starter med en række eksempler på dokumenter, der er gennemgået, og man forsikres om, at der er "... blevet gennemgået en omfattende mængde af materiale". Det havde, efter min opfattelse, været bedre med en fyldestgørende liste.

Det er også upræcist, når der står "offentligt tilgængelige kommuneplaner og kommuneplantillæg fra 10 udvalgte kommuner". Hvilke ti? Hvordan er de udvalgt? Og er der noget spændende, der ikke er offentligt tilgængeligt? Som dokumentation er en sådan reference svag.

Nederst side 33 kommer så forklaringen på de 10; "Kommunerne er udvalgt ud fra et princip om varierende cases og er fordelt efter befolkningstallet i de 5 regioner." Det er desværre ikke nogen god forklaring. Jeg ville ikke være i stand til at gentage udvælgelsen, og derfor kan jeg heller ikke forholde mig til den med den givne beskrivelse.

Der er foretaget "... en fælles kodning af 6 handleplaner, som har fastlagt kodningen for de resterende handleplaner". Det er i princippet den helt rigtige måde at gøre det på. Men det kunne have været godt med lidt mere indsigt, et eksempel på kodning.

Desuden har man anvendt et registreringsark. Nogle krav kræver teknisk indsigt (eksempel savnes), men otte krav gør ikke, så de vurderet for hver af fx støjplanerne.

Tabel A, side 31, viser de otte krav der vurderes. Det ville være godt med et eksempel på et krav, der var for teknisk, og derfor ikke indgik.

Alt i alt er metodeafsnittet her i bilag 2 efter min opfattelse for upræcist.

4. Er beretningens resultater og konklusioner tilstrækkeligt underbygget?

Kapitel 2 er opdelt i fire afsnit, der netop besvarer hvert af disse spørgsmål. Det er en elegant overordnet struktur at gøre det sådan

Første afsnit (2.1) gør rede for gældende grænseværdier, der bortset fra i Schweiz, ikke er bindende. I tabel 2, side 11, findes en oversigt over grænseværdier målt i dB. I afsnit 25 fremgår det, at 22% mod det tilstræbte 10-15%, føler sig generet af støj. Dette lægges til grund for kritik.

I afsnit 2.2 ses på støjkort og handleplaner. Helt generelt udarbejdes de, men fremsendes for sent (afsnit 30). Dette betyder, at Miljøstyrelsen ikke har kunnet overholde frister til Europa-Kommissionen for indsendelse af endelige støjkort. Af tabel 5 fremgår endvidere, at støjkort over en bred kam opfylder krav, mens handleplaner ikke gør det. Afsnittet ender med at anbefale at Transportministeriet orienterer Folketinget bedre om konsekvenserne af deres prioriteringer, konkret om krav der ikke kan overholdes.

Afsnit 2.3 ser på prioritering af handleplaner. Man finder at "statslige myndigheder på nær Banedanmark i perioden 2013-2018 ikke har prioriteret mellem de støjdæmpende initiativer" (side 19). Her savner jeg, at man analyserer lidt dybere, hvorfor disse prioriteringer ikke laves?

Endelig indeholder afsnit 2.4 en redegørelse om trafikstøj indtænkes ved planlægning. Der er udtaget 15 miljøkonsekvensvurderinger. De viser, at det foregår. I figur 2, side 25, findes en oversigt over støjdæmpende tiltag. Det undrer, at hastigheder ikke indgår. Det er velkendt, at biler støjer betydeligt mindre ved lavere hastigheder, jf. Ingeniøren (16. maj 2022).

Alt i alt finder jeg, at de fire undersøgelsesspørgsmål besvares klart og tydeligt, og at resultater og konklusioner er tilstrækkeligt underbygget.

5. Er beretningens konklusioner balancerede?

Ja, beretningens konklusioner fremstår balancerede, og der er tydelig sporbarhed mellem det, der diskuteres i kapitlerne, og det, der står i konklusionerne.

6. Hvad er den samlede vurdering af beretningen?

En homogen og tilfredsstillende beretning med et klart formål, fire undersøgelsesspørgsmål, der ikke klart følger af formålet, men besvares fint. Et metodeafsnit i bilag 2, som efter min opfattelse er upræcist flere steder. Men alt i alt en beretning på et tilfredsstillende niveau.

Vurdering af beretningens faglige kvalitet (sæt x)

Vurdering	(x)
Meget tilfredsstillende	
Tilfredsstillende	X
Mindre tilfredsstillende	

Evaluering af beretning 7/2024 om it-sikkerhed i Banedanmarks signalsystem

1. Er beretningens emne og formål klart motiveret, og er afgrænsningen relevant?

Ja, formålet med undersøgelsen er at vurdere, om Banedanmark har sikret en tilfredsstillende it-sikkerhed i jernbanens nye signalsystem.

Forud for dette formål, angivet i afsnit 4, er i beretningen beskrevet, hvorledes jernbanen er en væsentlig del af den offentlige infrastruktur. At Center for Cybersikkerhed vurderer, at risikoen for cyberkriminalitet mod jernbanesektoren er meget høj. Og at Banedanmarks digitale signalsystem skal afløse et gammelt signalsystem i hele landet.

Så emne og formål er klart motiveret.

Der er ikke angivet nogen afgrænsninger, bortset fra at man har valgt at imødekomme Banedanmarks ønske om fortrolighed. "Beretningen indeholder derfor kun overordnede og summariske beskrivelser af problemerne med it-sikkerheden i signalsystemet." (side 2)

2. Er det tydeligt, hvorfor de valgte undersøgelsesspørgsmål er egnede til at belyse formålet?

Det anføres, at revisionen tager udgangspunkt i den internationale standard for informations-sikkerhed ISO 27001, og at man gør det i lighed med tre tidligere undersøgelser af it-sikkerhed. Det følger heraf, at der indgår 19 vurderingskriterier (afsnit 10) i analysen.

Der er ikke angivet nogen specifikke undersøgelsesspørgsmål. Man reviderer op imod ISO 27001, hvilket giver anledning til en række spørgsmål (19 vurderingskriterier), hvor svarene pga. fortrolighed ikke kendes.

Som udenforstående er det særlige ved et jernbane-signalsystem, at det skal fungere i realtid, forsinkelser kan være katastrofale. Endvidere skal et signalsystem have en opetid på tæt ved 100%, idet enhver nedetid nødvendigvis må medføre at toggangen må stoppe.

Det diskuteres ikke i den foreliggende beretning, om ISO 27001 er velegnet til formålet, ej heller om der er særlige forhold ved it-sikkerhed inden for jernbaneområdet?

3. Er de valgte metoder velegnede til at belyse formålet og undersøgelsesspørgsmålene?

Der står fem linjer om metode på side 7. Desuden findes et bilag med halvanden sides beskrivelse, der primært indeholder en liste af dokumenter der er indgået. Desuden fremgår det, at man har afholdt møder.

Der er ikke nogen egentlig metodebeskrivelse i metodekapitlet. Som læser af denne korte beretning får man ingen indsigt, der kan oplyse en om, hvorvidt det metodiske har været i orden. Det er alt sammen skjult fortrolighed.

Så det er ikke muligt at sige noget fornuftigt om metodeafsnittets kvalitet. Den korte beretning, der må offentliggøres, gør det ikke muligt at lave en evaluering heraf.

4. Er beretningens resultater og konklusioner tilstrækkeligt underbygget?

Der præsenteres nogle få resultater af den indsamling og analyse, der er foregået.

I figur 1, side 6, kan vi se, hvor langt ibrugtagningen af det nye signalsystem er nået. Og på siden før anføres, at udrulningen er 12 år forsinket ift. oprindelig plan.

I figur 2, side 8, kan vi se resultatet af anvendelsen af de 19 vurderingskriterier; 3 er opfyldt, 6 er delvist opfyldt, og 10 er ikke opfyldt. Vi får ikke noget at vide om, hvilke der er hvad.

5. Er beretningens konklusioner balancerede?

Med de ganske få sider, der ikke er fortrolige, virker der til at være baggrund for den skarpe konklusion. Men det er for usikkert at sige det endeligt med så begrænset et grundlag.

6. Hvad er den samlede vurdering af beretningen?

Det er et samfundsvigtigt emne, Rigsrevisionen undersøger. Konklusionen, at "Banedanmark har væsentlige sårbarheder i it-sikkerheden i signalsystemet", er skræmmende.

Det er fuldt forståeligt, at man vælger ikke at offentliggøre den fulde rapport, for ikke at give nogen med ondsindede hensigter let spil. Den korte udgave af rapporten yder dog ikke undersøgelsen fuld retfærdighed (tror jeg). Jeg afstår derfor fra at lave en samlet vurdering af den korte beretning.